

ИНСТРУКЦИЯ № 8121з-813 ОТ 9 ЮЛИ 2015 Г. ЗА РЕДА И ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАНИЧНИТЕ ПРОВЕРКИ НА ГРАНИЧНИТЕ КОНТРОЛНО-ПРОПУСКАТЕЛНИ ПУНКТОВЕ

Издадена от министъра на вътрешните работи

Обн. ДВ. бр.55 от 21 Юли 2015г.

Дял първи. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Тази инструкция определя организацията и реда за осъществяване на граничните проверки на граничните контролно-пропускателни пунктове (ГКПП) от органите на Главна дирекция "Гранична полиция" (ГДГП) при Министерството на вътрешните работи.

Чл. 2. (1) Граничната проверка представлява система от последователни действия и организационни мерки по отношение на всяко преминаващо през държавната граница лице с цел установяване на неговата самоличност, наличието на необходимите условия за преминаване през държавната границата и липсата на мерки, ограничаващи движението му през границата на Република България.

(2) Граничните проверки включват и проверки на превозните средства и вещите във владение на лицата, които пресичат границата.

Чл. 3. (1) Граничните проверки се извършват на граничните контролно-пропускателни пунктове на обособени за целта работни места.

(2) Обособените работни места, на които се извършва гранична проверка на всички преминаващи през ГКПП лица, представляват проверка на първа линия.

(3) Граничната проверка на втора линия се осъществява на специализирани работни места, на които се извършват цялостни проверки на чужденци, както и допълнителните контролни процедури на лица, които се ползват с право на свободно движение съгласно правото на Съюза.

(4) Граничните проверки по ал. 2 могат да се извършват и на борда на плавателни съдове, въздухоплавателни средства, пътнически влакове и автобуси.

Чл. 4. Граничните проверки могат да се извършват съвместно с компетентните органи на друга държава на територията на друга държава или на територията на Република България, когато това е предвидено в международен договор.

Чл. 5. Граничната проверка е основният вид граничен контрол на ГКПП, който може да се извършва едновременно с някой от другите видове граничен контрол, когато това е предвидено в акт на Министерския съвет, по решение на Междуведомствения съвет по въпросите на граничния контрол, както и въз основа на споразумение между съответните служби за граничен контрол.

Чл. 6. Граничната проверка се извършва при зачитане на човешкото достойнство,

без дискриминация на лицата на основание пол, раса или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждания, възраст или сексуална ориентация.

Дял втори.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ГРАНИЧНИТЕ ПРОВЕРКИ

Глава първа.

РЪКОВОДСТВО

Чл. 7. Директорът на ГДГП и неговите заместници осъществяват общата организация, ръководство и контрол на граничните проверки.

Чл. 8. (1) Главна дирекция "Гранична полиция" осъществява методическо ръководство, контрол и помощ на териториалните звена по изпълнението на задачите, свързани с организацията, управлението и осигуряването на граничните проверки.

(2) Функциите по ал. 1 се изпълняват чрез:

1. планиране и провеждане на мероприятия за усъвършенстване на организацията и управлението и подобряване на ефективността на граничните проверки;

2. организиране и осъществяване на системна методическа помощ и контрол в регионалните дирекции "Гранична полиция" (РДГП), граничните полицейски управления (ГПУ) и ГКПП по планирането, организирането и извършването на граничните проверки;

3. изучаване и обобщаване на положителния опит и разработване на становища и методически указания за неговото внедряване;

4. планиране, организиране и провеждане на мероприятия за подобряване на взаимодействието между звената на ГДГП, с другите служби на МВР, държавните органи с контролни правомощия в зоните на ГКПП и министерствата и ведомствата, имащи отношение към граничния контрол.

Чл. 9. Директорите на РДГП и техните заместници отговарят за цялостната организация, ръководството и контрола при осъществяване на граничните проверки на ГКПП в районите на действие, като:

1. следят постоянно и изучават оперативната обстановка и при промяна планират, организират и провеждат своевременно, ефективни и целенасочени мероприятия за реакция;

2. организират и осъществяват методическата помощ и контрол в подчинените структурни звена по организацията и извършването на граничните проверки, както и ефективното използване на силите и средствата;

3. организират и поддържат взаимодействието с териториалните органи на изпълнителната власт и съответните териториални администрации на областно ниво с цел осигуряване на съдействие при изпълнение на служебните задачи в зоните на ГКПП;

4. осигуряват и поддържат взаимодействието на структурните звена на РДГП с другите структури на МВР и с териториалните органи на изпълнителната власт с контролни функции в зоните на ГКПП, както и с граничните органи на съседните държави;

5. организират логистичното осигуряване на граничните проверки на ГКПП.

Чл. 10. (1) Регионалните дирекции "Гранична полиция" осъществяват методическо ръководство и контрол по изпълнението на задачите, свързани с организацията, управлението и осъществяването на граничните проверки.

(2) Функциите по ал. 1 се осъществяват чрез:

1. планиране и провеждане на мероприятия за усъвършенстване на организацията и управлението и подобряване на ефективността на граничните проверки;

2. организиране и осъществяване на системна методическа помощ и контрол в РДГП, ГПУ и ГКПП по планирането, организирането и извършването на граничните проверки;

3. изучаване и обобщаване на положителния опит и разработване на становища и методически указания за неговото внедряване;

4. планиране, организиране и провеждане на мероприятия за подобряване на взаимодействието между звената на ГДГП, с другите служби на МВР, държавните органи с контролни правомощия в зоните на ГКПП и министерствата и ведомствата, имащи отношение към граничния контрол.

Чл. 11. (1) Началниците на ГПУ и техните заместници непосредствено отговарят за организацията, ръководството и контрола на граничните проверки.

(2) Началниците на ГПУ и техните заместници:

1. следят постоянно и изучават оперативната обстановка в района на действие и при промяна планират, организират и провеждат своевременни, ефективни и целенасочени мероприятия за реакция;

2. организират и осъществяват непрекъснато взаимодействие и управление на силите и средствата в ГПУ и на ГКПП;

3. отчитат, обобщават и анализират резултатите от използването на силите и средствата;

4. осъществяват системен контрол на ГКПП за организацията и изпълнението на граничните проверки и ефективността от използването на силите и средствата;

5. организират и поддържат непрекъснато взаимодействие с териториалните органи на изпълнителната власт и съответните териториални администрации на общинско ниво за осигуряване на съдействие при изпълнение на служебните задачи в зоните на ГКПП;

6. осигуряват и поддържат непрекъснато взаимодействие с други структурни звена на РДГП, с другите структури на МВР и с държавните органи с контролни функции в зоните на ГКПП, както и с граничните органи на съседните държави;

7. организират логистичното осигуряване на граничните проверки на ГКПП.

Чл. 12. (1) Началниците на ГКПП и техните заместници непосредствено планират, организират, участват, ръководят и контролират изпълнението на задачите по осъществяването на граничните проверки на ГКПП.

(2) Началниците на ГКПП и техните заместници:

1. отговарят за прилагането на законовите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове, както и на актовете от европейското законодателство, регламентиращи граничните проверки, и в съответствие с тях организират комплексното използване на силите и средствата;

2. следят постоянно и изучават оперативната обстановка в зоната на ГКПП и при промяна планират, организират и провеждат своевременни, ефективни и целенасочени мероприятия за реакция;

3. организират и осъществяват непрекъснато взаимодействие и управление на силите и средствата;

4. отчитат, обобщават и анализират резултатите от дейността на ГКПП;

5. участват лично в организирането и изпълнението на задачите и осъществяват постоянен контрол върху дейността на ГКПП;

6. организират и провеждат мероприятия за повишаване на професионалната подготовка на служителите;

7. организират и осъществяват взаимодействие с другите структури на МВР и с държавните органи с контролни правомощия на ГКПП.

Глава втора.

СИЛИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАНИЧНИТЕ ПРОВЕРКИ

Чл. 13. (1) Граничните проверки се осъществяват от граничните полицаи на ГКПП при ГПУ в РДГП.

(2) Право за самостоятелно осъществяване на гранични проверки и достъп "граничен контрол" до Автоматизираната информационна система (АИС) "Граничен контрол" се дава на граничните полицаи, преминали обучение и успешно положили изпит, със заповед на директора на съответната РДГП.

(3) Гранични проверки могат да извършват и гранични полицаи от други направления на дейност в ГПУ, които са преминали обучение и издържали успешно изпит, за които е издадена заповед за възлагане на функции от директора на РДГП.

Чл. 14. (1) Граничните полицаи изпълняват функциите си на ГКПП в рамките на щатно обособени групи или във формирани по предложение на началника на граничния пункт смени.

(2) Началникът на ГКПП предлага за утвърждаване от началника на ГПУ графиците на дежурните смени ежемесечно при спазване на нормите за междуседмична и междудневна почивка.

(3) Графиците на дежурните групи/смени осигуряват ефективност на граничните проверки в зависимост от пътничкопотока, както и от непрекъснатия режим на работата на ГКПП.

Чл. 15. (1) Дежурната смяна се ръководи от началник на група/смяна (командир на отделение).

(2) В състава на групата/смяната се включват граничните полицаи:

1. изпълняващи гранични проверки на първа линия;

2. осъществяващи гранични проверки на втора линия;

3. с експертно-криминалистически функции;

4. изпълняващи проверки на превозните средства за укрити лица;

5. изпълняващи функции по охрана в зоната на ГКПП;

6. оператори на централните алармени системи (ЦАС);

7. оператори на системите за видеонаблюдение.

(3) Когато в щатното разписание на ГКПП са предвидени, в състава на групите/смените се включват и техници по електронна техника и системни оператори.

(4) В състава на групите/смените могат да изпълняват функции и придадени служители от други направления на дейност.

Чл. 16. По време на дежурството на ГКПП всички служители от групата/смяната и придадените служители са подчинени на началника на група/смяна (командира на отделение), както и на по-висшестоящите началници, при спазване на йерархичния ред.

Чл. 17. (1) Преди началото на дежурството началникът на група/смяна (командирът на отделение) провежда инструктаж и извършва първоначално разпределение на състава на смяната по работни места, което се отразява в оперативния дневник на ГКПП.

(2) Всички последващи промени в разпределението на състава на смяната по работни места и времето, в което са извършени, се отразяват в оперативния дневник.

(3) На ГКПП, на които е инсталиран модул "Ротация" към АИС "Граничен контрол", промените на работните места се отразяват в оперативния дневник с прилагане на разпечатка от системата.

(4) Освен дневника по предходните алинеи на ГКПП се водят и други типове дневници, които се регламентират със заповед на директора на ГДГП.

Глава трета.

СРЕДСТВА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАНИЧНИТЕ ПРОВЕРКИ

Чл. 18. (1) За извършване на гранични проверки на първа линия кабините за гранични проверки за лица разполагат най-малко със следното оборудване:

1. работна станция на АИС "Граничен контрол" с инсталирани периферни устройства - мултифункционален скенер за документи, скенер за пръстови отпечатъци, камера;

2. източник/източници на бяла (нормална, насочена, проникваща, косопадаща) и ултравиолетова светлина за проверка на документи;

3. лупа с увеличение поне 10х;

4. гранични печати за влизане и излизане от страната тип "Шенген";

5. достъп до Кодекса на шенгенските граници и Шенгенския наръчник със съответните приложения.

(2) При извършване на гранични проверки на места, различни от стационарните кабините, граничните полицаи трябва да разполагат най-малко със следните технически средства:

1. мобилен терминал за справки в АИС "Граничен контрол";

2. лупа с увеличение поне 10х;

3. източник/източници на бяла (нормална, насочена, проникваща, косопадаща) и ултравиолетова светлина за проверка на документи;

4. гранични печати за влизане и излизане от страната тип "Шенген";

5. достъп до Кодекса на шенгенските граници и Шенгенския наръчник.

(3) Редът за отчет и контрол на граничните печати се определя със заповед на

директора на ГДГП.

Чл. 19. При проверките на превозните средства и вещите във владение на лицата, които пресичат границата, могат да се използват най-малко следните технически средства:

1. детектори за въглероден диоксид (газанизатори);
2. детектори на сърдечен ритъм;
3. детектори за взривни вещества и наркотици;
4. ендоскопи с инфрачервени и нормални камери;
5. мобилни/стационарни рентгенови апарати;

6. стационарни детектори на радиоактивно излъчване, мобилни детектори на радиоактивно излъчване, персонални радиационни пейджъри и идентификатори на източници на радиоактивност.

Чл. 20. (1) Ежемесечно началниците на ГКПП чрез началниците на ГПУ изпращат в РДГП справка за използването на съоръженията и уредите по чл. 19, техническото им състояние и броя на установените с тях случаи на нарушения.

(2) Справките по ал. 1 от всички ГКПП в района на действие се обобщават и анализират в РДГП, откъдето се изпращат в ГДГП.

Чл. 21. (1) Въвеждането в експлоатация на техническите средства за проверка на превозни средства и вещи се извършва със заповед на директора на ГДГП.

(2) Директорите на РДГП със свои заповеди определят организацията, реда и контрола по използването на техническите средства за проверка на лица и превозни средства.

Глава четвърта.

КОНТРОЛ ПО ОРГАНИЗАЦИЯТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ГРАНИЧНИТЕ ПРОВЕРКИ

Чл. 22. (1) Контролът по организацията и изпълнението на дейностите по граничните проверки е комплекс от мероприятия, насочени към установяване на състоянието и подобряване на организацията на служебната дейност, предлагане и реализиране на мерки за отстраняване на пропуски и нарушения, когато такива са констатирани, с оглед законосъобразното и правилно изпълнение на задачите от служителите на ГКПП.

(2) Чрез контрола се установяват следните характеристики:

1. ефективността на граничните проверки на ГКПП;
2. законосъобразността на действията и спазване на дисциплината;
3. практическата организация на взаимодействието между служителите на ГКПП и другите органи на граничен контрол;
4. правилното водене на служебните документи;
5. съответствието на логистичното осигуряване с поставените задачи;
6. състоянието на други служебни дейности - по решение на ръководителя, разпоредил осъществяването на контрола.

(3) Контролът се осъществява чрез:

1. планирани проверки на цялостната организация за гранични проверки;
2. внезапни проверки по непосредственото изпълнение на задачите от служителите на ГКПП, които могат да бъдат явни и негласни.

Чл. 23. Проверка на създадената цялостна организация за осъществяване на граничните проверки на ГКПП се извършва от методическите и контролните звена в ГДГП и РДГП въз основа на писмена заповед, издадена от съответния ръководен служител.

Чл. 24. (1) Непосредственият контрол върху дейността на ГКПП се осъществява, както следва:

1. от главния секретар и заместник главния секретар на МВР, от ръководни служители от ГДГП и РДГП;
2. от началниците на ГПУ и техните заместници;
3. от началниците на ГКПП;
4. от началниците на смени/командирите на отделения.

(2) Непосредственият контрол върху работата на ГКПП се осъществява въз основа на месечен график, предложен от началника на ГПУ и утвърден от директора на РДГП.

(3) Дейността на ГКПП може да бъде проверявана и от други служители, оправомощени писмено от ръководителите на ГДГП, РДГП и ГПУ.

Чл. 25. (1) Проверките на непосредственото изпълнение на задачите на ГКПП се планират и извършват през различни дни от седмицата и различно часово време от денонощието.

(2) Забранява се извършването на проверки по ал. 1 чрез опити да се отнеме оръжие, технически, помощни, защитни средства и други, както и да се провокира извършването на нарушения или други нерегламентирани начини на проверка.

(3) При проверките по ал. 1 проверяваните служители се представят и изискват от проверяващите да се легитимират със служебни карти, освен ако ги познават лично или се придружават от преките им началници.

Чл. 26. (1) При установяване на слабости в организацията на работа и нарушения при изпълнението на граничните проверки на ГКПП проверяващият е длъжен на място да вземе мерки за тяхното отстраняване.

(2) В случай че за отстраняване на установените слабости са необходими допълнителни мерки, които не могат да бъдат предприети на място, същите се предлагат писмено от проверяващия на висшестоящия ръководител със съответен срок на изпълнение.

Дял трети.

РЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ

Глава първа.

РЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА МИНИМАЛНИ ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ

Чл. 27. (1) Граничният полицаи на първа линия осъществява минималната гранична проверка, като приема документа за пътуване от преминаващото границата лице, при

което извършва:

1. установяване самоличността на лицето чрез идентификация;
2. проверка на валидността на документа;
3. проверка за наличието на признаци за фалшифициране или подправяне на документа.

(2) Граничният полицаи може да извърши проверка на лицето и в АИС "Граничен контрол" в рамките на минималната гранична проверка.

(3) По правило лица, които се ползват с право на свободно движение съгласно правото на Съюза, подлежат на минимална гранична проверка.

(4) Гранични печати в документите за пътуване не се поставят.

(5) Не се провежда беседа за установяване целта на влизане, наличие на средства, застраховки и не се изискват подкрепящи целта на влизане документи.

Чл. 28. При наличие на информация за заплахата за вътрешната сигурност, обществената ред, международните отношения на държавите членки или заплахата за общественото здраве началникът на смяна/командирът на отделение, както и висшестоящите ръководни служители могат да разпоредят минималните гранични проверки да се извършват със задължителна проверка в АИС "Граничен контрол" за определен период от време.

Чл. 29. Лица, които се ползват с право на свободно движение съгласно правото на Съюза, превозните средства, с които пътуват, и притежаваните от тях вещи могат да бъдат обект на допълнителни контролни процедури в рамките на минималната гранична проверка, когато:

1. са обекти на националната, Шенгенската информационна система (ШИС) или информационната система на Интерпол;

2. са налице признаци за подправки, заличавания и др. в документите за пътуване и за регистрация и/или собственост на ползваното превозно средство, както и в случаите, когато има съмнение за използване на чужд документ за самоличност;

3. данните от техническите средства за проверка на ГКПП или поведението на специализираните служебни кучета дават основание да се предполага наличие на укрита хора, забранени или изискващи специално разрешение за пренасяне или държане вещи, както и такива, които са предмет на престъпление;

4. са налице данни за участие на преминаващото през границата лице в подготвено, извършващо се или извършено престъпление или административно нарушение.

Глава втора.

РЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЦЯЛОСТНИ ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ

Раздел I.

При влизане в страната

Чл. 30. (1) Граничният полицаи на първа линия осъществява цялостна гранична проверка, като приема документа за пътуване от влизания през границата чужденец, при което:

1. установява самоличността на лицето чрез идентификация;

2. проверява валидността на документа за пътуване - срокът му трябва да изтича най-малко три месеца след планираната дата на отпътуване от територията на страната и да е издаден в рамките на предходните десет години;

3. проверява документите за пътуване за наличие на признаци за фалшифициране или подправяне;

4. извършва проверка дали лицето отговаря на условията за влизане, посочени в чл. 5 от Кодекса на шенгенските граници, като извършва проверките по чл. 7, т. 3 от Кодекса на шенгенските граници, включително и за предишно пребиваване и срока на престой на лицето на територията на Република България;

5. извършва проверка в АИС "Граничен контрол" с цел установяване дали чужденецът, превозното средство и вещите, които пренася, не представляват заплаха за обществения ред, вътрешната сигурност, общественото здраве или международните отношения на някоя от държавите членки;

6. полага входен граничен печат в документа за пътуване.

(2) Когато в документа за пътуване на чужденеца са вписани други лица, процедурата по ал. 1 се извършва и за тях. Идентификация на вписаните лица не се извършва, ако документът не съдържа техните снимки.

(3) Чужденци, които не разполагат с българска виза, но притежават валидни единни (шенгенски) визи, валидни визи за дългосрочно пребиваване и разрешения за пребиваване, издавани от държавите членки, които изцяло прилагат достиженията на правото от Шенген, както и Швейцария и Лихтенщайн, се пропускат за целите на краткосрочно пребиваване за не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период считано от датата на първото влизане.

(4) Чужденци, които не разполагат с българска виза, но притежават валидни визи или разрешения за пребиваване, издадени от Румъния, Хърватия и Кипър, се пропускат за целите на краткосрочно пребиваване за не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период считано от датата на първото влизане.

(5) Турските граждани, притежаващи разрешения за пребиваване, издадени от Великобритания и Ирландия, се пропускат за транзитно преминаване през територията на Република България.

Чл. 31. (1) В случаите, когато при гранична проверка се установи неизпълнение на някое от условията за влизане или наличието на забрана за влизане на чужденец в Република България, граничният полицаи съставя "Единен стандартен формуляр за отказ за влизане в страната" по образец, копие от който се съхранява на ГКПП, и обработва документите на чужденеца в съответствие с взетото решение за отказ за влизане.

(2) Служителят, установил обстоятелствата по ал. 1, уведомява незабавно началника на смяната или командира на отделение за случая, който предприема действия по организиране връщането на лицето на територията на държавата, от която идва, и връчва екземпляр от формуляра на чужденеца.

(3) За чужденеца, който не отговаря на условията за влизане, може да се извърши допълнителна справочна дейност в информационните масиви на МВР.

Раздел II.

При излизане от страната

Чл. 32. (1) Граничният полицаи на първа линия осъществява цялостна гранична проверка, като приема документа за пътуване от излизания през границата чужденец, при което:

1. установява самоличността на лицето чрез идентификация;
2. проверява валидността на документа - срокът му не трябва да е изтекъл;
3. проверява документите за пътуване за наличие на признаци за фалшифициране или подправяне;
4. проверява за спазване срока на пребиваване, включително и общия срок на предишни пребивавания в рамките на последните шест месеца;
5. извършва проверка в АИС "Граничен контрол" с цел установяване дали чужденецът, превозното средство и вещите, които пренася, не представляват заплаха за общественения ред, вътрешната сигурност, общественото здраве или международните отношения на някоя от държавите членки;
6. полага изходен граничен печат в документа за пътуване.

(2) При излизане на чужденец с документ, различен от този, с който е влязъл, се извършва допълнителна справочна дейност за установяване на обстоятелствата относно влизането му в страната и документа, с който е влязъл.

Глава трета.

РЕД ЗА ПОСТАВЯНЕ НА ГРАНИЧНИ ПЕЧАТИ

Чл. 33. При обработка на документите за пътуване на чужденци се спазват следните правила за полагане на граничните печати:

1. когато лицето е гражданин на държава, с която Република България има безвизов режим, или притежава виза или разрешение за пребиваване в държава - членка на Шенгенското пространство, граничният печат се поставя на първата свободна страница, определена за това - входен печат вляво, а изходен вдясно, до печата за предшестващото влизане;

2. когато лицето притежава българска виза, независимо от нейния вид или от броя на разрешените влизания, граничните печати се поставят на страницата срещу тази, върху която е поставена визата, а когато тя не е свободна - на следващата свободна, съгласно правилото по т. 1.

Чл. 34. Не се поставят гранични печати в следните случаи:

1. в документите за пътуване на държавните глави и висшите ръководни органи на властта и членовете на техните делегации, за чието пристигане/заминаване е официално известно;

2. в документите, удостоверяващи това качество на морски лица - моряшки паспорти, моряшки книжки, извън случаите, когато същите се репатрират или качват на борда на кораб в българско пристанище, в разрешителни на пилоти или удостоверения на членовете на екипажа на самолети, както и в пътните документи на екипажите на пътническите и товарните международни влакове;

3. върху машинночитаемите зони на документите за пътуване и визите, както и

върху страниците с лични данни и вътрешните форзаци;

4. в документите, които позволяват на граждани на Андора, Монако и Сан Марино да преминават границата;

5. документите на държавите, с които Република България е установила режим на местен граничен трафик.

Чл. 35. В документите за пътуване на недопуснат в Република България чужденец се поставя входен граничен печат, който се зачертава с две перпендикулярни линии на кръст, през средата, нанесени с черно мастило, и се изписва буквата, съответстваща на причината за отказ за влизане, съгласно стандартния формуляр.

Чл. 36. В случаите, когато в документ за пътуване на чужденец е поставен погрешно граничен печат, същият се анулира, като в горния му ляв ъгъл с черно мастило се поставят две успоредни линии.

Глава четвърта.

РЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ НА ПЪТНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

Чл. 37. Проверката на пътните превозни средства (ППС) включва визуална проверка на документите и на превозното средство, проверка на документите и на превозното средство в автоматизираните информационни системи и физическа проверка.

Чл. 38. (1) При проверка на документите на превозните средства граничният полицаи, извършващ проверка на първа линия, изисква от водача:

1. документ за правоспособността да управлява превозното средство;
2. документ за регистрация на превозното средство;
3. документ за собственост на превозното средство;
4. задължителни застраховки, когато такива са необходими;
5. могат да бъдат изискани и документи за превозвания товар.

(2) Граничният полицаи проверява документите по ал. 1 за наличието на признаци за фалшифициране или подправяне и може да извърши сравнение на идентификационните номера на превозното средство (VIN) с тези, записани в документите по ал. 1, т. 2 и 3.

(3) В случаите, когато бъдат установени признаци или несъответствия при проверката по ал. 2, водачът, пътниците и превозното средство се отклоняват за задълбочена проверка.

(4) Задълбочена проверка на лицата и превозните средства се извършва и тогава, когато не е представен някой от документите по ал. 1, т. 2 и 3.

Чл. 39. (1) Превозните средства по правило се проверяват в АИС "Граничен контрол" в съответствие с правилата за гранична проверка на лица съгласно дял трети, глави първа и втора.

(2) Проверка на превозните средства в АИС "Граничен контрол" извън правилото по ал. 1, включително и по идентификационен номер (VIN), може да се извърши и тогава, когато са налице признаци, че същото е средство за извършване или предмет на

престъпление или административно нарушение.

Чл. 40. (1) Физическата проверка на превозните средства се извършва ръчно или с технически средства и има за цел установяване на укрита лица и вещи в тайници или в естествените кухини.

(2) Физическата проверка се извършва по правило в състояние на покой на превозното средство, след като са взети всички необходими мерки за лична безопасност на служителите.

Чл. 41. Директорите на РДГП издават заповеди за реда за извършване на проверка на пътни превозни средства съобразно спецификата на видовете превозни средства, силите и средствата и инфраструктурата на ГКПП в района на действие.

Глава пета.

РЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ НА ВЕЩИТЕ ВЪВ ВЛАДЕНИЕ НА ЛИЦАТА, КОИТО ПРЕСИЧАТ ГРАНИЦАТА

Чл. 42. Физическата проверка на лица и вещите в тяхно владение при преминаване през ГКПП може да се извърши с технически средства и ръчно.

Чл. 43. (1) Проверката се извършва от най-малко двама служители при спазване на всички мерки за лична безопасност. Първо се извършва физическа проверка на лицето, след което се пристъпва към проверка на неговите вещи.

(2) Проверката на лице се извършва от служител от същия пол.

(3) Проверката може да се извърши и съвместно с митническите органи.

Чл. 44. (1) При съмнение, че притежавана от лице, преминаващо през границата, вещ е средство за извършване или предмет на престъпление или административно нарушение, граничният полицаи извършва проверка за вещта в АИС "Издирвателна дейност - Н.ШИС".

(2) Когато вещта е номерирана, проверката се извършва по нейния производствен номер. Неномерираните вещи се проверяват по техния вид, наименование и други идентификатори.

Глава шеста.

РЕД ЗА ДЕЙСТВИЕ В СПЕЦИФИЧНИ СЛУЧАИ

Раздел I.

Обекти на АИС на МВР

Чл. 45. (1) В случаите, когато при гранична проверка се установи, че лицето, неговите вещи, управляваното от него ППС или представеният документ за пътуване са обекти в АИС, граничният полицаи предприема следните действия:

1. предприема мерки лицето да не напусне района, където се извършва контролът;
2. уведомява началника на смяната или командира на отделение;
3. изпълнява указанията в съобщението и мярката спрямо издирвания обект.

(2) Действията по ал. 1, т. 1 и 2 се извършват и когато при гранична проверка

граничният полицаи установи, че:

1. лицето ползва нередовен документ за пътуване или такъв, издаден за друго лице, както и ако не разполага с никакъв документ;

2. при излизане от страната в документите на чужденеца и в АИС "Граничен контрол" няма данни за законно влизане на територията на страната; когато в резултат от извършената проверка се установят данни за законно влизане, на лицето се връчва "Единен формуляр за потвърждаване спазването на условията за продължителността на краткосрочното пребиваване".

(3) Началникът на смяна/командирът на отделение организира последващите действия спрямо чужденеца самостоятелно или докладва случая на началника на ГКПП, а в извънработно време - на оперативната дежурна част на ГПУ.

(4) Началникът на ГКПП извършва преценка за необходимостта от съдействие от други органи на МВР и докладва случая на началника на ГПУ или директора на РДГП, който взема окончателно решение.

Раздел II.

Лица, пренасящи повече от един документ за пътуване

Чл. 46. (1) Когато влизаният в Република България чужденец декларира, че е гражданин и на друга държава и притежава редовен документ, с който го удостоверява, или обяви пренасянето на други документи за пътуване, се извършва проверка и на тях за наблюдавани обекти на специализирано работно място.

(2) Номерата на пренасяните документи и буквените символи на държавите, от които са издадени, се изписват в АИС "Граничен контрол" в поле "забележка" на работния екран.

Раздел III.

Лица, пренасящи оръжие

Чл. 47. (1) На граждани на трети държави, пренасящи оръжие, в документите за пътуване се поставя отметка, като се изписва буквен символ "О" над горния десен ъгъл на положения граничен печат, като в АИС "Граничен контрол" на работния екран в поле "забележка" се изписва "пренася оръжие".

(2) На лица, които се ползват с право на свободно движение съгласно правото на Съюза, пренасящи оръжие, се извършва минимална гранична проверка със задължителна проверка в АИС "Граничен контрол", като в поле "забележка" се изписва "пренася оръжие".

Раздел IV.

Малолетни и непълнолетни български граждани

Чл. 48. (1) При гранична проверка на малолетни и непълнолетни български граждани, които напускат територията на България непридружавани от родителите, от придружителя или от самото лице се изисква писмено съгласие за пътуване от отсъстващия родител/родители, настойник или попечител - български гражданин.

(2) В документа по ал. 1 изрично трябва да е отразено съгласието на отсъстващия

родител/родители, настойник или попечител малолетното или непълнолетното лице да пътува в чужбина. Подписът в документа трябва да бъде заверен от компетентен орган по Закона за нотариусите и нотариалната дейност или с апостил.

(3) Допуска се съставянето на документа по ал. 1 на ГКПП без изискване на нотариална заверка в присъствието на граничен полицай и на началника на смяната/командира на отделение, когато единият родител/настойник или попечител не пътува, но присъства на отпътуването или се откаже да пътува с детето.

(4) При пътуване на организирани групи ръководителят на групата може по изключение да подпише декларация на ГКПП, с която се задължава да върне в Република България малолетното/непълнолетното лице, което няма писмено съгласие по ал. 1 от единия родител, след приключване на мероприятиято.

(5) Не се изискват декларации по ал. 1, когато отсъстващият родител е лишен от родителски права по съдебен ред или съдебен орган е разрешил пътуването, което се удостоверява с представяне на влязъл в сила съдебен акт.

(6) Не се изискват декларации по ал. 1 от отсъстващ родител, който не е вписан в удостоверението за раждане или е починал.

(7) На копия от документите по ал. 1, 3, 4 и 5 граничният полицай, извършващ гранична проверка, полага граничен печат. Същите се съхраняват на ГКПП за срок една година от датата на пътуване.

(8) При съмнение за действителността на представения документ се извършва допълнителна проверка.

Чл. 49. (1) Проверките на непридружавани или придружавани от единия родител малолетни и непълнолетни български граждани в АИС "Граничен контрол", които напускат територията на България и притежават писмено съгласие по чл. 48, ал. 1 от другия родител, се извършват по начин, гарантиращ установяването на последващото му оттегляне от отсъстващия родител.

(2) Когато чрез АИС "Граничен контрол" се установят данни за оттегляне на съгласието или декларирано несъгласие от отсъстващия родител, но на ГКПП бъде представен влязъл в сила съдебен акт по чл. 48, ал. 5, предл. 2, пътуването на ненавършилото пълнолетие лице не се възпрепятства.

Чл. 50. Разпоредбата на чл. 48, ал. 1 не се прилага по отношение на малолетни и непълнолетни български граждани, които живеят дългосрочно извън Република България и това е отразено в техните български документи за самоличност или притежават освен български паспорт и официален документ от съответната държава.

Раздел V.

Тленни останки

Чл. 51. (1) При пренасяне през граница за излизане от страната на тленни останки и урни на починали в Република България чужденци данните на същите (по документ за пътуване или смъртен акт) се обработват в АИС "Граничен контрол".

(2) При внасяне на тленните останки на чужденци личните им данни не се обработват в АИС "Граничен контрол".

(3) Придружаващите тленните останки документи се копират и съхраняват на ГКПП за срок една година.

(4) Транзитно пренасяните през страната тленни останки на чужденци не се обработват в АИС "Граничен контрол".

Чл. 52. (1) При пренасяне през граница за влизане в страната на тленни останки и урни на починали български граждани данните за същите (по паспорт, лична карта или смъртен акт) се обработват в АИС "Граничен контрол".

(2) Придружаващите тленните останки документи се копират и съхраняват на ГКПП за срок една година.

Раздел VI.

Ред за въвеждане на облекчени гранични проверки

Чл. 53. (1) Когато вследствие на извънредни и непредвидени обстоятелства движението през ГКПП достигне такъв интензитет, че времето за чакане за гранична проверка стане прекалено дълго, началникът на смяна/командирът на отделение може да предложи на началника на ГКПП въвеждането на облекчени гранични проверки по реда на чл. 8 от Кодекса на шенгенските граници. Преди въвеждането началникът на ГКПП трябва да се увери, че:

1. всички собствени ресурси по отношение на персонал, технически средства и организация са изчерпани, и

2. няма възможност за изпращане на допълнителни ресурси от ГПУ и РДГП.

(2) Началникът на ГКПП съгласувано с началника на ГПУ и директора на РДГП въвежда облекчени гранични проверки с писмена заповед, като в мотивите се посочват извънредните и непредвидени обстоятелства, които го налагат.

(3) Когато облекчените проверки са въведени извън редовното работно време, писмената заповед се изготвя в първия работен ден, следващ деня на фактическото прилагане.

(4) За въвеждането на облекченията незабавно и със съобщение се уведомява ГДГП.

Дял четвърти.

РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ГРАНИЧНАТА ПРОВЕРКА НА ШОСЕЙНИ И ЖЕЛЕЗОПЪТНИ ГКПП И НА ГКПП, РАЗПОЛОЖЕНИ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ЛЕТИЩА, МОРСКИТЕ И РЕЧНИТЕ ПРИСТАНИЩА

Глава първа.

РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ГРАНИЧНИТЕ ПРОВЕРКИ НА ШОСЕЙНИТЕ ГКПП НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Чл. 54. (1) На влизащите в зоната на ГКПП лица може да се извърши предварителна проверка на документите за пътуване.

(2) На излизащите от зоната на ГКПП лица може да се извършва последваща проверка за пълнота на контролните процедури от всички органи на граничния контрол.

Чл. 55. (1) Извършването на граничните проверки на лица, преминаващи през ГКПП с пътни превозни средства, се осъществява, като:

1. контролът на пътуващите с леки и товарни автомобили лица се извършва без слизание от превозните средства, когато условията позволяват сигурна идентификация; слизането на пътници се извършва по разпореждане или с разрешение от граничния полицаи, извършващ граничната проверка;

2. контролът на пътниците в автобус се извършва със или без слизание от превозните средства по преценка и след разпореждане на граничния полицаи; слизането на пътниците е задължително, когато на ГКПП е изграден терминал за проверка на пътниците в автобуси;

3. контролът без слизание от автобуса, идентификацията на пътниците, се извършва в превозното средство, като граничният полицаи събира документите на пътниците, които подлежат на проверка в АИС "Граничен контрол", и след нейното приключване ги връща лично;

4. на ГКПП, на които не са изградени самостоятелни трасета за обработка на различните видове шосейни превозни средства, контролът се извършва по възможност при следната поредност - пътническите автобуси, леките автомобили, товарните автомобили.

(2) На ГКПП с обособени трасета за леки автомобили от трети страни цялостната гранична проверка при влизане и излизане се извършва по правило от екип от двама гранични полицаи - комбинирана гранична проверка.

Глава втора.

РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ГРАНИЧНИТЕ ПРОВЕРКИ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИТЕ ГРАНИЧНИ ПРЕХОДИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Чл. 56. (1) Граничните проверки на лицата, пътуващи с международни пътнически влакове, се извършва на железопътните гари при първото спиране след и последното спиране преди пресичане на държавната граница.

(2) Контролът по ал. 1 може да се извършва едновременно с митническия контрол на превозваните с международните влакове пътници, стоки и багажи.

(3) Граничните проверки на пътниците в международните влакове могат да бъдат извършвани и по време на движение на българска, както и на чужда територия, когато това е предвидено в международен договор, по който Република България е страна.

Чл. 57. (1) Граничните проверки на пътниците в международен влак се извършват, като:

1. идентификацията, проверката за редовност на документите и полагането на граничен печат "влезе" и "излезе" се извършват във влака едновременно с вътрешната проверка на вагоните за укрита лица;

2. проверка в АИС "Граничен контрол" се извършва на стационарните или мобилните работни станции на АИС "Граничен контрол", изградени на територията на железопътните гари, по данните на пътниците директно от документите за задгранично пътуване, от носители, върху които данните са презаписани или предадени чрез технически средства за връзка;

3. слизането на пътници от влязъл на територията на страната международен влак се разрешава от граничния полицай след приключване на граничната проверка на железопътния състав;

4. не се разрешава качването на пътници на международен влак, на който граничната проверка за излизане е приключила.

(2) Когато между Република България и съседната държава е сключен двустранен договор, редът за граничните проверки на пътниците и екипажите в международните влакове се определя в съответствие с неговите разпоредби.

Глава трета.

РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ГРАНИЧНИТЕ ПРОВЕРКИ НА ГКПП, РАЗПОЛОЖЕНИ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ЛЕТИЩА

Чл. 58. (1) Граничните проверки на пътниците и екипажите на въздухоплавателните средства, извършващи международни полети, се извършват по реда на дял трети на стационарни работни места, разположени в кабините в салоните "Пристигане" и "Заминаване" на летищата за обществено ползване за обслужване на международни и вътрешни превози, на които съществува ГКПП.

(2) Граничната проверка може да бъде извършена по изключение и на друг вид летище, след като въздухоплавателното средство е получило разрешение за излитане и/или кацане от Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация".

Чл. 59. (1) Предварителна проверка на документите за пътуване на пристигащите пътници може да се извършва по решение на началника на ГКПП при слизане от борда на самолета преди отвеждане към входовете на салон "Пристигане".

(2) Вторична проверка на документите на заминаващите пътници може да се извършва на изходите от салон "Заминаване" или преди качването на борда на въздухоплавателното средство.

(3) Движението на пътници между салоните "Пристигане" и "Заминаване" се разрешава по изключение от началника на смяната или командира на отделение при необходимост и през определените за това места.

Чл. 60. Граничната проверка на пътниците, които ползват услугата "VIP", се извършва на отделни стационарни работни места, когато такива са обособени, по определения за останалите пътници ред.

Чл. 61. Граничните проверки на пътниците на въздухоплавателните средства се извършват, като:

1. граничната проверка на заминаващи пътници се извършва, след като лицата и багажът им са били регистрирани за международен полет, за който са получили бордна карта;

2. граничният полицай проверява съответствието между данните от представения документ за пътуване, билета и данните в бордната карта;

3. при летищен транзит пътниците подлежат на гранична проверка без проверка в АИС "Граничен контрол" и без полагане на гранични печати, освен когато имат българска виза за летищен транзит; в тези случаи граничният полицай полага едновременно входен и

изходен граничен печат на първата свободна страница срещу визата или на следващата свободна;

4. не се допускат в салоните на летището и се връщат незабавно на борда на самолета, с който пристигат, чужденци, за които при граничната проверка се установи, че не притежават документите, необходими за летищен транзит.

Чл. 62. Граничната проверка на екипажите се извършва отделно на летищата, на които са изградени и функционират обособени зони за екипажите със стационарни работни места - зона "С" (CREW).

Глава четвърта.

РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ГРАНИЧНАТА ПРОВЕРКА НА ГКПП, РАЗПОЛОЖЕНИ НА МОРСКИ И РЕЧНИ ПРИСТАНИЩА

Чл. 63. (1) Граничните проверки на лицата, пътуващи с плавателните съдове от международно плаване, се извършва само на морски и речни пристанища за обществен транспорт, на които съществуват ГКПП, на борда на корабите или в зона, определена за тази цел, разположена в близост до плавателния съд.

(2) Граничната проверка може да бъде извършена по изключение и на друг вид пристанище в следните случаи:

1. при извънредни обстоятелства - кораби, претърпели бедствия, аварии, намиращи се под действието на непреодолима сила или необходимост от оказване на неотложна помощ на лица на борда; проверката се извършва само при отсъствие на заплаха за живота и здравето на граничните полицаи;

2. обективна невъзможност да се използва пристанище за обществен транспорт, на което съществува ГКПП, поради липса на подходящи пристанищни съоръжения за обслужване на плавателния съд;

3. гранична проверка не се извършва на екипажите на съдове за крайбрежен риболов, които се завръщат всеки ден или в рамките на 36 часа в пристанището по регистрация и които не са посещавали пристанище на трета страна.

(3) В случаите по ал. 2, т. 3 гранични проверки на лица и физическо претърсване на плавателните съдове могат да се извършат в зависимост от оценката на рисковете за нелегална миграция.

Чл. 64. (1) Граничните проверки на екипажите на плавателни съдове се извършват в зависимост от оценката на рисковете, свързани с международната и националната сигурност, нелегалната миграция, заплаха за общественото здраве, на базата на предварително представени екипажни списъци.

(2) Минимална гранична проверка може да се извършва на база предварителната информация за екипажа на плавателния съд.

(3) Цялостна гранична проверка се извършва на борда на плавателния съд, като обхваща целия екипаж и може да включи проверка на помещенията на кораба.

(4) Проверките по ал. 3 на плавателен съд, оценен по анализ на риска със степен "висок риск", се извършат от минимум двама гранични полицаи. При необходимост в проверките могат да бъдат привлечени и служители от други служби, имащи отношение

към граничния контрол.

Чл. 65. (1) Полицейските органи изискват от капитана на кораба или корабния агент, поел обслужването на плавателния съд, да уведоми писмено или чрез информационните центрове на дирекция "Ръководство на корабния трафик - Черно море" на Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура" началника на ГКПП на съответното пристанище 24 часа преди проверката и не по-малко от два часа преди пристигането на кораба в пристанището, като представи предварителна информация за кораба и екипажа. Информацията да съдържа:

1. обща декларация за плавателното средство (IMO FAL FORM 1);
2. по два броя списъци на екипажа и пътниците (IMO FAL FORM 5 и 6);
3. последни 10 посетени пристанища;
4. декларация за наличие на оръжия, наркотични вещества и други вещи, забранени или с ограничение за притежаване.

(2) По предварително представените списъци на екипажа и пътниците - граждани на трети страни, се извършва проверка в информационните фондове преди заставането на кораба. Такава предварителна проверка може да бъде извършена и на лица, ползващи се с правото на Европейския съюз на свободно движение.

(3) При липса на достатъчно предварителна информация полицейските органи извършват гранични проверки в съответствие с чл. 64, ал. 3.

(4) Капитанът на кораба уведомява незабавно полицейските органи на ГКПП, по възможност преди корабът да е пристигнал на пристанището, за присъствието на пътници без билет на борда. Пътниците без билет остават под отговорност на капитана на кораба.

Чл. 66. (1) Редът за извършване на входяща гранична проверка на товарен кораб включва:

1. на база на предварителната информация по чл. 65 началникът на смяна/командирът на отделение извършва полицейска оценка на рисковете, свързани с международната и националната сигурност, нелегалната миграция, заплахата за общественото здраве, като определя начина на извършване на граничната проверка; граничната проверка приключва с поставянето на граничен печат на двата екипажни списъка;

2. подпечатаният екипажен списък се връща на капитана на кораба, след което на плавателния съд се дава "свободна практика" и екипажът може да посещава пристанищния град.

(2) При наличие на пътници се извършват цялостни гранични проверки на борда на товарния кораб.

(3) След приключване на входящия контрол на плавателното средство при констатирани несъответствия с данните от предварително предоставените списъци и ако това е необходимо, преди започване на изходящия контрол се извършва допълнителна проверка в автоматизираните информационни фондове.

(4) Минималната гранична проверка при изходяща гранична проверка се състои в проверка на информацията от екипажния списък в АИС "Граничен контрол". След полицейска оценка на рисковете началникът на смяна/командирът на отделение може да

разпореди извършването на гранични проверки на борда на плавателния съд. Информацията се предава на оперативния дежурен на ГПУ.

Чл. 67. Граничната проверка на круизен кораб включва:

1. въз основа на предварителната информация по чл. 65 началникът на ГКПП извършва полицейска оценка на рисковете, свързани с международната и националната сигурност, нелегалната миграция, заплахата за общественото здраве, след което съгласувано с началника на ГПУ предлага на директора на РДГП обема на граничните проверки;

2. граничната проверка приключва с поставянето на граничен печат на екипажните и пасажерските списъци;

3. след предоставяне на подпечатаните екипажен и пасажерски списък на капитана на кораба екипажът и пътниците могат да посещават пристанищния град.

Чл. 68. (1) Граничната проверка на кораб за развлечения включва:

1. началникът на смяна (командирът на отделение) получава информация за влизаща в акваторията на пристанището яхта от оперативния дежурен на ГПУ;

2. на база предварителната информация за яхтата и нейното движение началникът на смяна/командирът на отделение извършва полицейска оценка на рисковете, свързани с международната и националната сигурност, нелегалната миграция, заплахата за общественото здраве, като определя обема на граничната проверка, като за граждани на трети страни се извършва цялостна проверка;

3. информизиране на Черноморския граничен контролен и информационен център - Бургас.

(2) Изходящата гранична проверка се състои в минимална проверка по екипажния списък. След полицейска оценка на рисковете началникът на смяна/командирът на отделение може да разпореди извършването на гранични проверки на борда на плавателния съд. Информацията се предава на оперативния дежурен на ГПУ.

Чл. 69. Граничната проверка на риболовен кораб, извършващ рейс за повече от 36 часа, включва:

1. проверка в АИС "Граничен контрол", която се извършва по предварително представените от капитана на риболовния кораб екипажни списъци преди отплаването му на стационарните работни станции на АИС "Граничен контрол", изградени на територията на пристанищните терминали;

2. на база на предварителната информация началникът на смяна (командирът на отделение) извършва полицейска оценка на рисковете, свързани с международната и националната сигурност, нелегалната миграция, заплахата за общественото здраве, като определя начина на извършване на гранична проверка по чл. 64;

3. граничната проверка приключва с поставянето на граничен печат на двата екипажни списъка и връщането на единия на капитана;

4. информацията се предава на оперативния дежурен на ГПУ.

Чл. 70. Граничната проверка на фериботен кораб включва:

1. осъществяване на гранична проверка на плавателния съд по чл. 66;

2. разделяне на пътничекотока при възможност;

3. гранични проверки на превозваните лица и пътни превозни средства.

Чл. 71. (1) Корабният агент писмено уведомява съответния ГКПП за всяка промяна в екипажните списъци. След санкцията на началника на ГКПП промяната се отразява в екипажния списък на кораба.

(2) При репатриране/вписване на член от екипажа, за когото се изисква виза, корабният агент представя на началника на ГКПП документите за издаване на виза на границата.

(3) След издаването на визата ГКПП, издал визата, уведомява ГКПП, откъдето ще отпътува лицето.

Чл. 72. При извършване на плаване между две български пристанища без напускане на териториалните води граничният полицаи подпечатва екипажния списък с печат "каботажно плаване" и уведомява съответния ГКПП.

Чл. 73. Всички документи, свързани с пристигане, престой и отплаване на плавателните средства на морски и речни пристанища, имащи отношение към граничните проверки, представляват дело на кораба и след отплаване се съхраняват за срок една година.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази инструкция:

1. "Идентификация" е сравняването и установяването на пълно съответствие между относително неизменчивите белези на външността на лицето с тези на фотографското или друго изображение в представения документ за задгранично пътуване.

2. "Лица, които се ползват с право на свободно движение съгласно правото на Съюза" са:

а) гражданите на Европейския съюз по смисъла на член 17, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност и гражданите на трети държави, които са членове на семейството на гражданин на Съюза и по отношение на които се прилага Директива 2004/38/ЕО;

б) гражданите на трети държави и членовете на техните семейства независимо от тяхното гражданство, които по силата на споразумения с Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и същите трети страни, от друга страна, се ползват с правото на свободно движение, което е равностойно на правото на гражданите на Съюза.

3. "Комбинирана гранична проверка" е проверката, извършвана от двама и повече служители, при която единият граничен полицаи извършва проверка на лицата и документите, които представят, а останалите гранични полицаи извършват физическа проверка на превозното средство и/или вещите в тяхно владение.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Тази инструкция се издава на основание чл. 30, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 3 от Закона за Министерството на вътрешните работи.

§ 3. Тази инструкция отменя Инструкция № Из-1405 от 2009 г. за реда за осъществяване на граничната проверка на граничните контролно-пропускателни пунктове (обн., ДВ, бр. 64 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2012 г.).

§ 4. В Инструкция № 8121з-514 от 2014 г. за организацията, реда и условията за използването на въздухоплавателните средства на Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 76 от 2014 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8, ал. 1 думите "директорите на основните структури по чл. 37, ал. 1 ЗМВР" се заменят с "ръководителите на основните структури по чл. 37, ал. 1, т. 1, 2 и 4 ЗМВР".

2. В чл. 30 думата "школа" се заличава.